

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1036/23-B

Název	Základní škola, Zbraslav, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského 280, 664 84 Zbraslav
E-mail	zsbraslav@zsbraslav.cz
IČO	70994099
Identifikátor	600110559
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslav Báňa, MBA
Zřizovatel	obec Zbraslav
Místo inspekční činnosti	Komenského 280, Zbraslav
Inspekční činnost na místě	26. 4. 2023 – 28. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Zbraslav, okres Brno-venkov, příspěvková organizace (dále „škola“), vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny.

V době inspekční činnosti škola vzdělávala 210 žáků v 10 třídách, z nichž bylo 30 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Od poslední inspekční činnosti došlo k navýšení počtu žáků ve třídách, kapacita školy je naplněna na 88 % nejvýše povoleného počtu žáků.

ŠD poskytovala pravidelnou zájmovou činnost ve dvou odděleních. Ke dni inspekční činnosti evidovala celkem 50 účastníků zájmového vzdělávání. Nejvyšší povolený počet účastníků byl využit na 83 %.

Škola podporuje environmentální vzdělávání a zdravý životní styl. Její strategické umístění v těsné blízkosti lesa umožňuje realizovat ekologicky zaměřené aktivity a projekty. Škola zajišťuje školní stravování ve školní jídelně, je zapojena do projektů zdravého stravování Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) je na vedoucím pracovním místě od roku 2020. Cíle rozvoje školy jednoznačně stanovil v koncepčních dokumentech školy na období 2020-2024. Jsou adekvátně zaměřeny na zajištění optimálních materiálních podmínek pro vzdělávání žáků, dále na zkvalitňování spolupráce se zákonnými zástupci žáků školy, cílený rozvoj odbornosti pedagogických pracovníků a naplňování výchovně-vzdělávací strategie, jejíž výstupem jsou žáci s kompetencemi nezbytnými pro další život. Stanovené cíle jsou reálné a škole se je převážně daří postupně naplňovat s výjimkou profesního růstu pedagogů. Vedení školy sice pedagogické pracovníky podporuje a ke vzdělávání je motivuje, pouze částečně však vychází z potřeb školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno převážně na základě zájmu jednotlivých pedagogů a nabídky vzdělávacích institucí. Cíleně neřeší oblast doplňování a prohlubování znalostí a dovedností v pedagogické práci učitelů na základě zjištění v rámci kontrolní činnosti vedení školy.

Současný systém řízení školy je funkční. Ředitel část svých kompetencí vhodně postoupil svoji zástupkyni. Aktuální organizační a pedagogické záležitosti spolu řeší operativně a neformálně, s ostatními zaměstnanci školy pak na pravidelných provozních poradách, případně si předávají aktuální informace přes školní webové rozhraní. Jako účelná se jeví i pedagogická rada, na jejíž jednání se pedagogové pravidelně zabývají především hodnocením výsledků vzdělávání žáků včetně žáků se SVP, přijímáním účinných opatření vedoucích ke zkvalitnění vzdělávání a případnými výchovnými opatřeními. Kontrolní a hospitační činnost vedení školy nevedly v uplynulém období ke zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání. Ředitel se v rámci kontrolní činnosti nedostatečně zabývá identifikací bezpečnostních rizik pro žáky. Na upozornění konkrétních rizik pro žáky při inspekční činnosti reagoval jejich okamžitým odstraněním. Závěry hospitační činnosti a doporučení vedení školy dostatečně neidentifikují vzdělávací rezervy a pedagogům tak neposkytují potřebnou zpětnou vazbu využitelnou pro zkvalitnění jejich pedagogické práce. Ředitel ustanovil metodické orgány, úroveň jejich práce je ale pro zkvalitňování vzdělávání méně přínosná, protože v dostatečné míře nepracují s metodologií výuky, výsledky vzdělávání a jejich hodnocením, konkrétními dopady na výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

Činnosti školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) zajišťuje výchovná poradkyně s metodičkou prevence. Vzhledem k velikosti školy je předávání informací ŠPP ostatním pedagogům, týkající se zajištění rovných příležitostí při vzdělávání žáků, funkční. Podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými zařízeními byla školou v průběhu vzdělávání zajišťována. Jedna ze speciálních pedagožek je pověřena odborným vedením asistentů pedagoga, které je realizováno na společných setkáních. I přes to, že pracovníci ŠPP dle sdělení výchovné poradkyně průběžně informují pedagogy o způsobech využití asistentů pedagoga při výuce, ne vždy bylo využití přítomnosti asistentů efektivní. Žáky ohrožené školním neúspěchem vyučující vyhledávají a v případě potřeby jim zajišťují odpovídající podporu, jejíž účinnost vyhodnocují a k závěrům přijímají následná opatření. Škola se doposud cíleně nezabývala vyhledáváním mimořádně nadaných žáků. Výchovná poradkyně věnuje patřičnou pozornost oblasti karierního poradenství. Metodička prevence pro žáky všech věkových skupin zajišťuje preventivní aktivity, které jsou vhodně volené s ohledem na potřeby školy. Mezi žáky se vyskytují kázeňské problémy, které nejsou metodičkou prevence důsledně řešeny. O řešení kázeňských přestupků vedením školy či třídními učiteli není dostatečně informována, převážně se nepodílí ani na strategii jejich řešení.

Ředitel svým aktivním přístupem zajistil finanční prostředky z více zdrojů, které byly využity zejména ke zlepšení materiálních podmínek vzdělávání a školního stravování. Škola prošla za poslední období stavebními úpravami, které zkvalitnily podmínky pro vzdělávání žáků, a to zejména pro výuku tělesné výchovy a výpočetní techniky. Byla zřízena nová počítačová učebna, některé kmenové třídy byly dovybaveny vhodnou digitální technikou. Pro výuku tělesné výchovy využívá škola nově vybudovanou sportovní halu, propojenou se školní budovou a dvě venkovní multifunkční hřiště, z nichž jedno je nově vybudované s umělým povrchem. V rámci psychohygieny zde žáci mohou trávit čas za hezkého počasí o velkých přestávkách. ŠD nedisponuje vlastními prostory, ke své činnosti využívá kmenové třídy uzpůsobené pro řízené i odpočinkové činnosti a vybavené relaxačním kobercem a dostatkem vhodných didaktických pomůcek a podpůrného materiálu pro její činnost. Ke sportovním a rekreačním činnostem žáků ŠD využívá okolí školy, zejména přilehlého lesa. Při pobytu venku je vychovatelkami cíleně věnována pozornost bezpečnosti účastníků. Materiální podmínky ŠD umožňují uspokojovat vzdělávací potřeby jen v menší míře.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách na prvním i druhém stupni se vyučujícím převážně dařilo žáky motivovat v průběhu výuky, méně pak v jejím úvodu. Začátek hodiny byl věnován spíše opakování již probrané látky. Při výkladu i procvičování učiva učitelé využívali především frontální způsob výuky, který vhodně doplňovali samostatnou prací, činnostmi ve dvojicích a ojedinele ve skupinách. Vzhledem k voleným aktivitám někteří učitelé věnovali pozornost rozvoji komunikačních dovedností a vyjadřovacích schopností žáků, vedli je k prezentaci svých myšlenek a názorů. V průběhu výuky učitelé dokázali vhodně využít mezipředmětové vztahy. Žáci vyšších ročníků některých tříd prvního stupně nebyli vedeni k vyhledávání informací z různých zdrojů a následnou prací s nimi. Asistentky pedagoga byly ve výuce aktivní a byly nápomocny žákům zejména při samostatném plnění úkolů. Jejich přítomnost na prvním stupni však méně efektivně využívali samotní vyučující. Ti také po celou dobu výuky na obou stupních kladli na všechny žáky převážně stejné nároky, ojedinele diferencovali učivo pro žáky dle jejich individuálních potřeb. Nedařilo se jim pracovat s žáky nadanými či s vyšším pracovním tempem. Pro tyto žáky neměli připraveny rozšiřující úkoly, ti pak čekali na splnění úkolů žáky s pomalejším tempem. Někteří vyučující cíleně

vedli vhodně kladenými dotazy žáky k sebehodnocení. Závěrům hodin většina vyučujících prvního i druhého stupně nevěnovala dostatečnou pozornost. Převážně bez zapojení žáků výuku shrnuli a slovně ohodnotili jejich aktivitu. Dostatečně se nevěnovali přínosu výuky pro samotné žáky. Písemnosti žáků byly učiteli většinou pravidelně opravované, ne vždy však byli žáci prostřednictvím nich vedeni k práci s chybou. Vyučující žákům převážně zajišťovali dostatečnou názornost probíraného učiva různými učebními pomůckami a podpůrnými materiály. Digitální technika byla využívána ve většině hospitovaných hodin v menší míře, a to především jen pro obrazovou projekci.

Sledovaná výuka matematiky se vyznačovala pestrostí metod a forem práce. Na prvním stupni se žáci učili pracovat s myšlenkovou mapou, vhodnými způsoby si osvojovali matematické postupy. Při výpočtu příkladů byla účelně využívána práce s chybou. Matematickou gramotnost učitelé adekvátně podpořili řešením matematických příkladů, které souvisely s každodenním životem a environmentálním zaměřením školy.

V českém jazyce na prvním stupni si žáci upevňovali probrané učivo a realizovali nácvik psaní. Ten však probíhal bez předchozího uvolnění rukou žáků, kteří rovněž nebyli v dostatečné míře upozorňováni na nesprávné sezení. Třída byla vybavena výškově stavitelným nábytkem, který však nebyl vždy uzpůsoben fyziologickým potřebám žáků. Docházelo tak k nesprávným návykům při psaní. V hospitovaných hodinách českého jazyka druhého stupně se vyučujícím dařilo u žáků rozvíjet jejich čtenářské a komunikativní dovednosti při skupinové práci, která prohlubovala jejich zájem o probírané učivo. Vyučující také poskytovali dostatek času pro formulaci odpovědí, podněcovali u žáků snahu o sebevyjádření.

Sledovaná výuka cizích jazyků se vyznačovala rozdílnou úrovní na prvním a druhém stupni. Ve výuce anglického jazyka na prvním stupni byli žáci efektivně podporováni v rozvoji komunikativních dovedností, a to jak intenzivním opakováním frází po pedagogovi, tak samostatným tvořením otázek či odpovědí k danému tématu. Zdařile byla podpořena názornost účelným využitím obrázků a didaktické techniky. Výuka byla promyšleně provázána s relaxačními aktivitami (tancem a zpěvem krátkých cizojazyčných textů – písní), které rovněž podporovaly aktivní a bezprostřední používání cizího jazyka. Podpora názornosti výuky anglického a německého jazyka na druhém stupni nebyla téměř zaznamenána, účinné a didakticky správné využití poslechu nebylo ve sledované výuce realizováno. Žáci byli ve výuce většinou pasivní. Využívání aktivizujících organizačních forem výuky bylo minimální, a ne příliš efektivní.

Výuka přírodovědných předmětů na druhém stupni byla interaktivní a zábavná, vyučující vhodně a často střídali činnosti, výuku propojovali i s dalšími vyučovacími předměty, čímž docházelo k posílení mezipředmětových vztahů. Pro výklad učiva využívali grafické prezentace, při laborování vhodné laboratorní a názorné pomůcky, žákům poskytovali adekvátní zpětnou vazbu.

Ve sledované výuce tělesné výchovy byla zaznamenána příkladná spolupráce vyučujících a asistentek pedagoga. Ve výuce byly využívány nové kreativní učební pomůcky. Výuka přispívala k rozvoji spolupráce, podpoře obratnosti žáků, koordinaci pohybu a nácviku rovnováhy prováděných činností. Žáci byli vhodně motivováni a aktivity prováděli se zájmem.

Zájmové vzdělávání navazovalo na vzdělávání v ZŠ, realizováno bylo v odpoledních hodinách. Aktivity nabízené účastníkům vychovatelkami byly cíleně zaměřené na relaxaci a odpočinek, vzájemnou komunikaci a rozvíjení kamarádských vztahů. V případě zájmů se účastníci mohli zapojit do činností rozvíjející jejich výtvarné citění a motorické dovednosti. Vychovatelky účelně podporovaly účastníky v rozvoji jejich pracovních a

sociálních kompetencí a poskytovaly jim dostatečný prostor pro herní činnosti na základě vlastního rozhodnutí. Dostatečná pozornost byla věnována i pobytu venku a rozvoji pohybových dovedností vedoucích ke zlepšování fyzické kondice účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání má škola přehledně nastavené ve školním řádu. Podklady pro hodnocení žáků získávají pedagogové využitím písemného i ústního zkoušení, čtvrtletních písemných prací z vybraných předmětů a hodnocením aktivit uskutečňovaných v průběhu výuky. Průběžné hodnocení žáků je zaznamenáváno do školního elektronického systému, jehož prostřednictvím jsou o výsledcích vzdělávání informováni nejen samotní žáci, ale také jejich zákonní zástupci. V posledních třech letech jsou výsledky vzdělávání žáků stabilní, s vyznamenáním prospělo průměrně 77,3 % žáků, z toho na druhém stupni 44,6 % žáků. V posledních třech letech škola neprospívající žáky neměla.

Žákům, kteří nedosahovali v jednotlivých vzdělávacích oblastech očekávaných výsledků, poskytovali pedagogové účinnou podporu formou nabízeného doučování v rámci projektu Národního plánu doučování. V případě závažnějšího selhávání žáka při vzdělávání škola navazuje spolupráci se zákonnými zástupci, ve výjimečných případech kontaktuje Orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Rozvoj klíčových kompetencí žáků pozitivně ovlivňuje jejich účast v četných školních akcích, soutěžích a olympiádách. Vybraní žáci se zapojili i do celorepublikové soutěže (CO2 liga), zaměřené na téma změny klimatu a plnili úkoly v průběhu celého školního roku. V rámci soutěže postoupili mezi první desítku škol. Činnost pozitivně ovlivnila dění celé školy a podpořila tak spolupráci mezi žáky navzájem, a i mezi školou a obcí. Díky zapojení všech pedagogických pracovníků a všech žáků z jednotlivých ročníků do environmentálních aktivit byla posilována environmentální výchova. Pedagogové ji začleňují napříč všemi předměty. Žáci se účastní tematických dnů a aktivně se tak zapojují do života školy, což přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků, kteří si rovněž osvojují hodnotově správný přístup k životnímu prostředí. Vzdělávání žáků je vhodně doplňováno nabídkou zájmových kroužků organizovaných školou a externími pracovníky, jejichž činnost vhodně rozvíjí zájmy žáků a vede je k efektivnímu využívání volného času.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti konané v roce 2016 došlo k

- změně na vedoucím pracovním místě ředitele školy,
- modernizaci školní kuchyně, vybudování nového hřiště s umělým povrchem, sportovní haly a jejího propojení se školou spojovacím krčkem, nové počítačové učebny, modernizaci dílen,
- navýšení počtu žáků ve třídách.

Silné stránky

- Díky dlouhodobé a rozsáhlé kvalitní environmentální výchově žáků, která je uskutečňována školou a rozvíjena napříč všemi předměty a ročníky školy, si žáci osvojují hodnotově správný přístup k životnímu prostředí a dochází k rozvoji environmentálních postojů žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Oblast rizikového chování žáků nebyla metodickou prevencí zajišťována na odpovídající úrovni.
- Vyučující se nedostatečně věnovali oblasti vyhodnocování stanovených cílů v závěru hodiny.
- Ve výuce pouze ojediněle docházelo k cílené diferenciaci učiva, nebyly tak vždy zohledněny a rozvíjeny individuální schopnosti, specifické potřeby a nadání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Identifikovat rizika a přijímat k nim opatření a kontrolovat jejich účinnost.
- Sdílet vzájemné zkušenosti mezi pedagogy na prvním a druhém stupni, podpořit názornost výuky a další vzdělávání pedagogických pracovníků na moderní trendy ve vzdělávání.
- Zaměřit se na zkvalitnění práce metodika prevence v oblasti řešení rizikového chování žáků.
- Na prvním stupni efektivně a účelně využívat přítomnost asistentů pedagoga ve výuce.
- Zajistit žákům nižších ročníků vhodné podmínky pro upevňování správných návyků při osvojování psaní.
- Cíleně pracovat se žáky mající o daný předmět zájem, se žáky s rychlejším pracovním tempem, žáky nadanými a mimořádně nadanými.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret na vedoucí pracovní místo ředitele školy s účinností od 1. 8. 2020
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 1. října 2009, včetně dodatku ze dne 1. září 2012
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO 102 191 395, IZO 118 300 296, IZO 103 091 033
4. M3 Výkaz o základní škole, (podle stavu k 30. 9. 2022), Z 2-01 Výkaz o školní družině, Z 17-01 Výkaz o činnosti školního stravování (podle stavu k 31. 10. 2022)
5. Koncepce rozvoje a řízení školy na období 2020–2024 ze dne 1. 10. 2020
6. Plán DVPP a dlouhodobý plán DVPP ze dne 28. 12. 2022
7. Provozní porady ve školním roce 2021/2022, 2022/2023

8. Účast pedagogických pracovníků na vzdělávacích akcích v rámci DVPP ve školním roce 2022/2023, Plán DVPP ve školním roce 2022/2023 a dlouhodobý plán DVPP ze dne 28. 12. 2022
9. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní rok 2021/2022, 2022/2023
10. Zápisy z jednání předmětových komisí pro školní rok 2022/2023, zápisy z jednání metodického sdružení pro 1. stupeň ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
11. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023
12. Elektronické žákovské knížky vedené ve školním roce 2022/2023
13. Rozvrh hodin tříd a rozvrh hodin vyučujících pro školní rok 2022/2023
14. Písemnosti žáků vedené ve školním roce 2022/2023
15. Program školního poradenského pracoviště na školní rok 2022/2023
16. Plán výchovného poradce na školní rok 2022/2023
17. Minimální preventivní program na školní rok 2022/2023
18. Školní preventivní strategie ze dne 10. 9. 2022
19. Písemnosti vedené ŠPP (Záznamy z pohovoru se zákonnými zástupci)
20. Osobní dokumentace žák se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
21. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Zbraslav s motivačním názvem Škola pro život s účinností od 1. 9. 2022
22. Školní řád školy ze dne 26. 8. 2022
23. Školní vzdělávací program školní družiny ze dne 1. 9. 2016
24. Vnitřní řád školní družiny ze dne 29. 8. 2017
25. Přehled výchovně vzdělávací práce I. a II. oddělení školní družiny vedený ve školním roce 2022/2023
26. Výstupy prospěchu a absence ze školního elektronického informačního systému vedeného ve školním roce 2021/2022, 2022/2023
27. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021, 2021/2022
28. Vysvědčení žáků se slovním hodnocením (vzorek) za 1. pololetí ve školním roce 2022/2023
29. Webové stránky školy vedené ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jiří Černý, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor

Ing. Michaela Svobodová, školní inspektorka

Mgr. Zdeňka Kubíková, Ph.D., školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.